

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 25 октомври 2019 г.
(OR. en)

13436/1/19
REV 1

SOC 705
EMPL 536
ILO 7
ONU 112

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	12765/19
Относно:	Бъдещето на труда: Европейският съюз подкрепя Декларацията по случай стогодишнината на МОТ Заклучения на Съвета (24 октомври 2019 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета по посочения по-горе въпрос, приети от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на заседанието му от 24 октомври 2019 г.

Бъдещето на труда: Европейският съюз подкрепя Декларацията по случай стогодишнината на МОТ

Заклучения на Съвета

КАТО ПРИПОМНЯ, ЧЕ:

1. Целта на Европейския съюз е, наред с другото, да насърчава мира и благоденствието на своите народи и да работи за силно конкурентна социална пазарна икономика, насочена към постигането на пълна заетост и социален прогрес, включително чрез признаване и насърчаване на социалния диалог, заложен в дял Х от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
2. Социалната справедливост, равните възможности, солидарността и зачитането на човешките права са ценности, представляващи неразделна част от Договорите за Европейския съюз и Хартата на основните права на Европейския съюз, и важни компоненти от вътрешната и външната политика на Съюза.
3. ЕС споделя ценностите, принципите и целите на Международната организация на труда (МОТ), заложен в Устава на МОТ¹ и Декларацията от Филадельфия от 1944 г.², както и целите и ангажиментите, посочени в Декларацията на МОТ за основните принципи и права при работа от 1998 г.³, Декларацията от 2008 г. относно социалната справедливост за справедлива глобализация⁴ и приетата наскоро Декларация на МОТ относно бъдещето на труда по случай стогодишнината на МОТ от 2019 г.⁵, приветствана и от Общото събрание на Организацията на обединените нации⁶.

---

¹ www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:62:0::NO:62:P62_LIST_ENTRIE_ID:2453907:NO.

² „Декларация на МОТ относно целите и стремежите на Международната организация на труда (Декларация от Филадельфия)“, приета на 26-ото заседание на Международната конференция на труда на 10 май 1944 година във Филадельфия.

³ „Декларация на МОТ за основните принципи и права при работа“, приета на 86-ото заседание на Международната конференция на труда на 18 юни 1998 година в Женева.

⁴ „Декларация на МОТ относно социалната справедливост за справедлива глобализация“, приета на 97-ото заседание на Международната конференция на труда на 10 юни 2008 година в Женева.

⁵ „Декларация на МОТ относно бъдещето на труда по случай стогодишнината на МОТ“, приета на 108-ото заседание на Конференцията на 21 юни 2019 година в Женева.

⁶ Резолюция на Общото събрание на Обединените нации № 73/342 от 20 септември 2019 г. във връзка с Декларацията на МОТ относно бъдещето на труда по случай стогодишнината на МОТ.

4. МОТ насърчава тристранния социален диалог и диалога между работници и работодатели. Насърчаването на сътрудничеството между държавите членки в колективното договаряне и подкрепата за социалния диалог и тристранните консултации също са заложи в ДФЕС.
5. ЕС въвежда прилагането на международни стандарти за труда и основни принципи и права при работа в световен мащаб чрез, наред с другото, търговски и други споразумения, както и чрез едностранни търговски споразумения на ЕС, като например Общата система за преференции.
6. ЕС е ангажиран с насърчаването на достойните условия на труд за всички, заложи в Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие.
7. Европейският стълб на социалните права служи на ЕС и неговите държави членки като ръководство за постигането на ефективна заетост и социални резултати при предприемането на действия в отговор на настоящите и бъдещите предизвикателства.
8. В заключенията си от юни 2019 г. относно стратегическата програма на ЕС⁷ Европейският съвет приканва Съвета и Комисията да продължат работата си по условията, стимулите и благоприятната рамка, които трябва да бъдат въведени, за да се гарантира преходът към неутрален по отношение на климата ЕС в съответствие с Парижкото споразумение, който ще запази конкурентоспособността на Европа, като едновременно с това поддържа справедливост и социално равновесие.

КАТО ПРИЗНАВА, ЧЕ:

9. В изпълнение на предвидения в Устава на организацията мандат през изминалия век МОТ допринесе за смекчаването на социалното напрежение и повиши социалната справедливост въз основа на международните стандарти за труда, включително чрез насърчаването на социалния диалог.

---

⁷ EUCO 9/19.

10. Светът на труда се променя с безпрецедентна скорост, най-вече поради демографските, екологичните и технологичните промени, глобализацията, но и поради други промени, като например нарастващата международна трудова мобилност. Много от тези предизвикателства са глобални, поради което изискват глобална визия за бъдещето на труда.
11. Важно е да се реагира адекватно на променящия се свят на труда и да се осигури закрила на работниците, като същевременно се отчитат нуждите на предприятията. За тази цел стандартите за труда следва да бъдат ясни, категорични и редовно актуализирани.
12. Ефективността на системата за надзор на МОТ е от ключово значение за насърчаването на социалната справедливост и достойните условия на труд за всички хора по света.

КАТО ОТЧИТА:

13. Политическите препоръки на Световната комисия на МОТ относно бъдещето на труда в доклада ѝ със заглавие „Работа за по-светло бъдеще“⁸. Тези препоръки включват увеличаване на инвестициите в способностите на хората и в свързаните с труда институции и насърчаване на достойни и устойчиви условия на труд. В препоръките също така се подчертава ролята на МОТ в многостранната структура.

КАТО ПРИВЕТСТВА:

14. Декларацията на МОТ относно бъдещето на труда по случай стогодишнината на МОТ от 2019 г.; и КАТО ОТБЕЛЯЗВА С ГОЛЯМА ЗАДОВОЛСТВО, че тя е съсредоточена върху човека и предоставя глобални насоки за оформянето на бъдещето на труда чрез последователно и интегрирано отчитане както на възможностите, така и на предизвикателствата, свързани с променящия се свят на труда.
15. Утвърждаването на това, че безопасните и здравословни условия на труд са признати като основополагащи за достойните условия на труд.

---

⁸ <https://www.ilo.org/infostories/en-GB/Campaigns/future-work/global-commission#agenda>.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

НАСЪРЧАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

16. Да продължават да полагат усилия за ратифицирането и прилагането на актуалните конвенции и протоколи на МОТ като конкретни стъпки към подобряването на ратификацията и прилагането на тези инструменти в световен мащаб.
17. Да полагат повече усилия за утвърждаване на целите на ООН за устойчиво развитие, свързани с достойните условия на труд, като по този начин оформят справедливо, приобщаващо и сигурно бъдеще на труда за всички.

ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, в рамките на съответните им правомощия, като вземат предвид националните условия и зачитат ролята и автономията на социалните партньори, да работят по-интензивно и да предприемат подходящи действия в съответствие с Декларацията по случай стогодишнината на МОТ с оглед на това:

18. Да утвърждават конвенциите, протоколите и препоръките на МОТ, определени от МОТ като актуални, особено тези, които са свързани с основните права при работа, като по този начин поощряват справедливите условия на труд за всички;
19. Като отчитат важната роля на многонационалните предприятия, да насърчават и поощряват отговорното управление в световната верига на доставки, включително чрез корпоративна социална отговорност, комплексна проверка по отношение на правата на човека⁹ и насърчаване на достойните условия на труд и социалната закрила и защитата на труда; да оповестяват изискванията към предприятията по отношение на отговорното бизнес поведение и да преценяват необходимостта от конкретни мерки, ако тези изисквания не се изпълняват надлежно;

---

⁹ В съответствие с Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека от 2011 г. и Тристранната декларация на МОТ относно принципите за многонационалните предприятия и социалната политика, пето издание от 2017 г.

20. Да подкрепят развитието на благоприятна среда за предприемачество и устойчиви предприятия, по-конкретно за микро-, малки и средни предприятия, както и за кооперации и социална и солидарна икономика, за да се създадат достойни условия на труд, продуктивна заетост и по-висок жизнен стандарт за всички;
21. Да предприемат необходимите мерки за ликвидиране на детския труд и принудителния труд, както и на насилието и тормоза в сферата на труда;
22. Да гарантират пълно зачитане на принципите на равенството между половете и недискриминацията. Да полагат повече усилия за постигането на равенство между половете в сферата на труда чрез гарантиране на равни възможности и еднакво отношение, в това число на еднакво възнаграждение за труд с еднаква стойност, както и на равен достъп до ръководни позиции; да създават благоприятна среда за балансирано споделяне на семейните отговорности и по-добро равновесие между професионалния и личния живот за всички, в това число чрез насърчаване на инвестициите в икономиката, свързана с полагането на грижи;
23. Да гарантират равни възможности и еднакво отношение в сферата на труда за лицата с увреждания и лицата в уязвимо положение;
24. Да способстват за успешната интеграция на младите хора в сферата на труда и да подпомагат активния живот на възрастните хора;
25. Да подкрепят усилията за интегриране на правото на безопасни и здравословни условия на труд в рамката на МОТ за основните принципи и права при работа;
26. Да полагат повече усилия за осигуряване на справедлив и честен преход към устойчиво в екологично, икономическо и социално отношение бъдеще на труда, в което неравенствата са по-малко; за тази цел, наред с другите мерки, да подкрепят усвояването на умения и ученето през целия живот, както и преходите на хората през професионалния им живот, и да гарантират, че системите за образование и обучение са адекватни на нуждите на пазарите на труда, като същевременно допринасят за личностното развитие на отделния човек;

27. Да усъвършенстват, когато това е възможно, системите за социална закрила за всички работници и самостоятелно наети лица, така че тези системи да бъдат адекватни, устойчиви и достъпни; Да адаптират социалната закрила и защитата на труда към промените в сферата на труда;
28. Да укрепват свързаните с труда институции, и по-конкретно администрацията и инспекцията на труда, и да насърчават ефективното прилагане на международните стандарти за труда за защитата на всички работници, включително в новите форми на труд, и прехода от неформалната към формалната икономика; Да осигурят подходяща защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни, и да посрещат, според случая, предизвикателствата и възможностите, особено в контекста на цифровата трансформация на труда, в това число работата през платформа;
29. Да насърчават достойните условия на труд в стремежа си към подход към бъдещето на труда, в чийто център е човекът, чрез съгласуваност на политиките в многостранната система, включително в икономическите, социалните, търговските и промишлените политики, както и в политиките в сферата на заетостта и околната среда и в сътрудничеството за развитие;
30. Да укрепват социалния диалог на всички равнища и във всички негови форми, включително трансграничното сътрудничество, за да осигурят активно участие на социалните партньори в оформянето на бъдещето на труда и в създаването на социална справедливост, включително чрез ефективното признаване на правото на колективно договаряне и чрез обмисляне на адекватни минимални законоустановени или договорени заплати.

ПРИЗОВАВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ:

31. Да актуализира съобщението си от 2006 г. „Насърчаване на достойни условия на труд за всички: приносът на ЕС за прилагане на програмата за достойни условия на труд в света“ в контекста на Декларацията на МОТ относно бъдещето на труда по случай стогодишнината на МОТ, Европейския стълб на социалните права и Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие.

Източници

1. Европейски съюз

- Европейски стълб на социалните права (ОВ С 428, 13.12.2017 г., стр. 10)
- Новият европейски консенсус за развитие: „Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще“ (ОВ С 210, 30.6.2017 г., стр. 1)

Заключения на Съвета

- Заклучения на Съвета относно достойните условия на труд за всички (док. 15496/06)
- Стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2014—2020 година: Приспособяване към новите предизвикателства — Заклучения на Съвета (док. 7013/15)
- Заклучения на Съвета относно плана за действие относно правата на човека и демокрацията за периода 2015—2019 г. (док. 10897/15)
- Търговска и инвестиционна политика на ЕС — Заклучения на Съвета (док. 14708/15)
- ЕС и отговорните световни вериги за създаване на стойност — Заклучения на Съвета (док. 8833/16)
- Заклучения на Съвета относно бизнеса и правата на човека (док. 10254/16)
- Ново начало за силен социален диалог — Заклучения на Съвета (док. 10449/16)
- Заклучения на Съвета относно детския труд (док. 10244/16)
- Устойчиво европейско бъдеще: Отговорът на ЕС на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие — Заклучения на Съвета (док. 10370/17)
- Заклучения на Съвета относно бъдещето на труда: с лекота в цифровата среда (док. 15506/17)
- Заклучения на Съвета относно младите хора и бъдещето на труда (док. 8754/19)
- Променият се свят на труда: размисъл относно новите форми на труд и последиците за безопасността и здравето на работниците – Заклучения на Съвета (док. 10354/19)

2. Международна организация на труда

Декларации на МОТ:

- Декларация на МОТ относно бъдещето на труда по случай стогодишнината на МОТ, 2019 г.
- Тристранна декларация на МОТ относно принципите за многонационалните предприятия и социалната политика, пето издание, 2017 г.
- Декларация на МОТ за основните принципи и права при работа, 1998 г.; преработено приложение от 2010 г.
- Декларация на МОТ относно социалната справедливост за справедлива глобализация, 2008 г.
- Декларации на МОТ от Филадельфия, 1944 г.

Основни конвенции на МОТ:

Синдикална свобода и колективно договаряне

- Конвенция № 87: Конвенция за синдикалната свобода и закрила на правото на синдикално организиране, 1948 г.
- Конвенция № 98: Конвенция за правото на организиране и на колективно договаряне, 1949 г.

Премахване на принудителния и задължителния труд

- Конвенция № 29: Конвенция относно принудителния труд, 1930 г.
- Протокол № 29 от 2014 г. към Конвенцията на МОТ относно принудителния труд от 1930 г.
- Конвенция № 105: Конвенция относно премахването на принудителния труд, 1957 г.

Премахване на дискриминацията в областта на заетостта и професиите

- Конвенция № 100: Конвенция за равенството в заплащането, 1951 г.
- Конвенция № 111: Конвенция относно дискриминацията в областта на труда и професиите, 1958 г.

Премахване на детския труд

- Конвенция № 138: Конвенция относно минималната възраст за приемане на работа, 1973 г.
- Конвенция № 182: Конвенция относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд, 1999 г.

Конвенции на МОТ за управлението:

- Конвенция № 81: Конвенция относно инспекцията по труда, 1947 г.
- Конвенция № 122: Конвенция относно политиката по заетостта, 1964 г.
- Конвенция № 129: Конвенция относно инспекцията по труда (селско стопанство), 1969 г.
- Конвенция № 144: Конвенция относно тристранните консултации (международни трудови норми), 1976 г.

Други конвенции на МОТ:

- Конвенция № 155: Конвенция относно здравословните и безопасни условия на труд, 1981 г.
- Конвенция № 187: Конвенция относно рамката за насърчаване на здравословните и безопасни условия на труд, 2006 г.
- Конвенция № 190: Конвенция за премахване на насилието и тормоза в сферата на труда, 2019 г.

Списък на конвенциите и препоръките, посочени от МОТ като актуални, 2019 г.:

<https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:12020::NO>
